

PRŮZKUM VEŘEJNÉHO
MÍNĚNÍ NA TÉMA:

DLUHY A ODDLUŽENÍ

INSOLCENTRUM
DATA, KTERÝM ROZUMÍTE

S M Ě
SVAZ MĚST A OBČÍ ČESKÉ REPUBLIKY

PRŮZKUM VEŘEJNÉHO MÍNĚNÍ NA TÉMA: „DLUHY A ODDLUŽENÍ“

CÍL PRŮZKUMU:

Cílem průzkumu bylo zjištění postojů veřejnosti k připravované novele insolvenčního zákona, která má umožnit dlužníkům osvobození od dluhů prostřednictvím zmírněných podmínek oddlužení. Anketní otázky se týkaly názoru občanů na důvody dluhových problémů, důležitost informací o lidech v exekucích či insolvencích a na snahu dlužníků řešit své závazky. Část otázek směřovala ke zjištění stanovisek občanů ke konkrétním podmínkám odpuštění dluhů a na jejich obecný názor, zda jsou pro zmírnění podmínek dlužníkům v oddlužení, bez ohledu na to, jak moc se sníží uspokojení věřitelů.

ZÁKLADNÍ ÚDAJE PRŮZKUMU:

Průzkum veřejného mínění se uskutečnil ve dnech 29. 11. až 12. 12. 2022. Sběr dat byl realizován prostřednictvím aplikace Instant Research agentury Ipsos. Průzkumu se zúčastnilo 2100 respondentů z celé České republiky ve věku 18 až 65 let. Respondenti byli vybráni kvótně podle pohlaví, věku, vzdělání a kraje.

Zadavatelem průzkumu byla analytická společnost Insolcentrum ve spolupráci se Svazem měst a obcí ČR. Dotazník sestával ze sedmi uzavřených otázek. Respondenti buď mohli zvolit jednu z nabízených možností, nebo odpovědět neví/neumím to posoudit. Ve výsledcích uvádíme u každé otázky podíl respondentů, kteří tuto otázku neumí posoudit, a následně statisticky vyhodnocujeme odpovědi ostatních respondentů. Za design výzkumu, znění otázek, výběr a velikost cílové skupiny má plnou odpovědnost zadavatel.

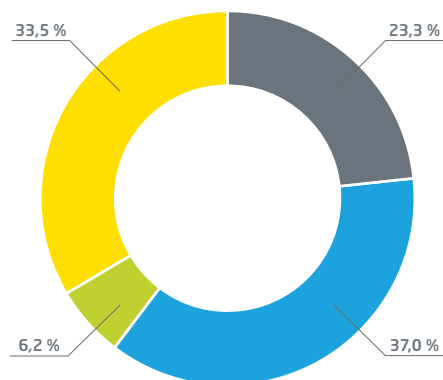
OTÁZKY A ODPOVĚDI

1. CO JE PODLE VÁS HLAVNÍM DŮVODEM, PROČ SE LIDÉ OCITAJÍ V DLUHOVÉ PASTI?

Podíl respondentů, kteří neví/neumí posoudit tuto otázku činí 3,8 %.

Odpovědi ostatních respondentů vypadají následovně:

MOŽNOSTI ODPOVĚDI	POČET	PODÍL
 HMOTNÁ A SOCIÁLNÍ TÍSEŇ	471	23,3 %
 NEDOSTATEČNÁ FINANČNÍ GRAMOTNOST	747	37,0 %
 NEKALÉ PRAKTIKY VĚŘITELŮ	125	6,2 %
 VLASTNÍ FINANČNĚ NEZODPOVĚDNÉ JEDNÁNÍ	678	33,5 %
CELKOVÝ SOUČET	2021	100 %

VYHODNOCENÍ OTÁZKY Č. 1

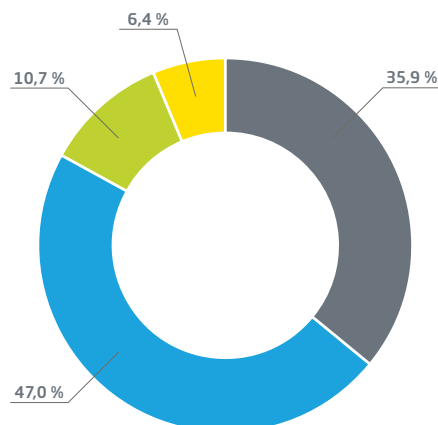
93,8 procent respondentů shledává důvod, proč se lidé ocitají v dluhové pasti na straně dlužníků. Nekalé praktiky věřitelů označilo za důvod dluhových problémů pouhých 6,2 procent respondentů.

2. JAK DŮLEŽITÉ PODLE VÁS JE, ABY MĚL STÁT PŘEHLEDNÉ INFORMACE O OBČANECH (KDO JSOU DLUŽNÍCI, PŮVOD A VÝŠE DLUHŮ ATP.), KTERÍ SE OCITNOU V EXEKUCÍCH A INSOLVENCÍCH?

Podíl respondentů, kteří neví/neumí posoudit tuto otázku činí 13 %.

Odpovědi ostatních respondentů vypadají následovně:

MOŽNOSTI ODPOVĚDI	POČET	PODÍL
■ VELMI DŮLEŽITÉ	656	35,9 %
■ SPÍŠE DŮLEŽITÉ	860	47,0 %
■ SPÍŠE NEDŮLEŽITÉ	196	10,7 %
■ NEPODSTATNÉ	116	6,4 %
CELKOVÝ SOUČET	1828	100 %

VYHODNOCENÍ OTÁZKY Č. 2

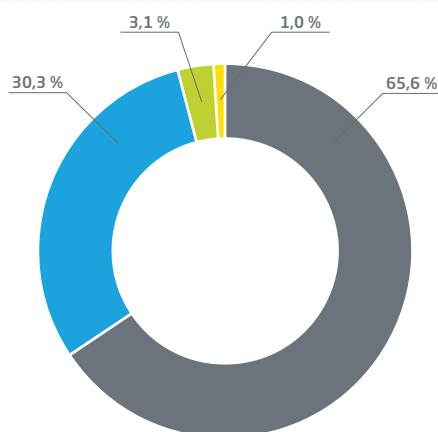
82,9 procent respondentů považuje za důležité, aby měl stát přehledné informace o občanech, kteří se ocitnou v exekucích či insolvencích.

3. JAK DŮLEŽITÉ JE, ABY DLUŽNÍK USILUJÍCÍ O ODDLUŽENÍ PROKÁZAL, ŽE SE SNAŽIL PODLE SVÝCH MOŽNOSTÍ ZÁVAZKY ODPOVĚDNĚ ŘEŠIT (NAVYŠOVAT PŘÍJMY, ŠETŘIT VÝDAJE, KONSOLIDOVAT PŮJČKY, KOMUNIKOVAT S VĚŘITELI ATP.)?

Podíl respondentů, kteří neví/neumí posoudit tuto otázku činí 4,5 %.

Odpovědi ostatních respondentů vypadají následovně:

MOŽNOSTI ODPOVĚDI	POČET	PODÍL
■ VELMI DŮLEŽITÉ	1315	65,6 %
■ SPÍŠE DŮLEŽITÉ	607	30,3 %
■ SPÍŠE NEDŮLEŽITÉ	63	3,1 %
■ NEPODSTATNÉ	21	1,0 %
CELKOVÝ SOUČET	2006	100 %

VYHODNOCENÍ OTÁZKY Č. 3

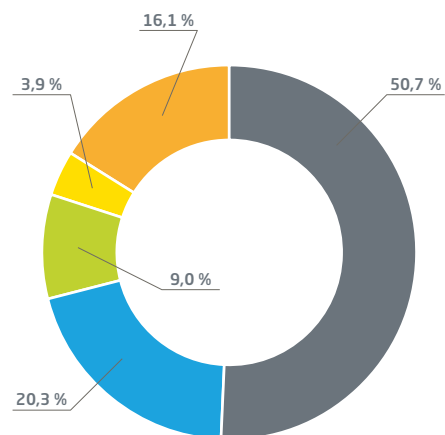
Téměř všichni respondenti (95,9 procent) zastávají názor, že je důležité, aby dlužník usilující o oddlužení prokázal, že se snažil podle svých možností závazky odpovědně řešit. Je velmi zajímavé, že tento jednoznačný postoj veřejnosti oddlužit dlužníka jenom když prokáže, že se ještě před oddlužením snažil svoji situaci řešit, se nikdy nedostal do žádné právní úpravy oddlužení. Není promítnut ani do současného návrhu novely oddlužení.

4. ZA JAKÝCH PODMÍNEK JE SPRÁVNÉ ODPUSTIT ČLOVĚKU V INSOLVENCÍ ČÁST DLUHŮ?

Podíl respondentů, kteří neví/neumí posoudit tuto otázku činí 11,5 %.

Odpovědi ostatních respondentů vypadají následovně:

MOŽNOSTI ODPOVĚDI	POČET	PODÍL
 V PŘÍPADĚ, ŽE DLUŽNÍK UHRADÍ ALESPŮŇ JISTINU DLUHU (ÚROKY A PENÁLE MU BUDOU ODPUŠTĚNY)	943	50,7 %
 V PŘÍPADĚ, ŽE DLUŽNÍK UHRADÍ ALESPŮŇ 30 % SVÝCH CELKOVÝCH DLUHŮ	377	20,3 %
 V PŘÍPADĚ, ŽE BUDE MĚSÍČNĚ HRADIT MINIMÁLNĚ 1 100 Kč VĚŘITELŮM A STEJNOU SUMU INSOLVENČNÍMU SPRÁVCI A PROKÁŽE, ŽE VYNALOŽIL VEŠKERÉ ÚSILÍ, KTERÉ LZE NA NĚM POŽADOVAT	167	9,0 %
 BEZ OHLEDU NA TO, JAK VELKOU ČÁST DLUHŮ DLUŽNÍK UHRADÍ - I KDYBY NEUHRADIL NIC, POKUD TO POVEDE K JEHO ÚPLNÉMU ODDLUŽENÍ	73	3,9 %
 ZA ŽÁDNÝCH PODMÍNEK BY SE DLUHY PROMÍJET NEMĚLY	299	16,1 %
CELKOVÝ SOUČET	1859	100 %

VYHODNOCENÍ OTÁZKY Č. 4

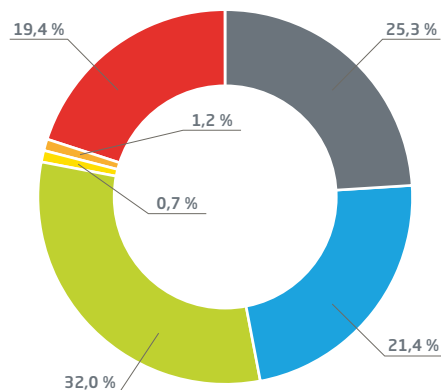
V otázce byly uvedeny konkrétní poměry uhrazených dluhů ze strany dlužníků věřitelům, při kterých by respondenti považovali za správné dlužníky oddlužit. 87,1 procent respondentů považovalo za spravedlivou variantu, aby dlužníci uhradili mezi 30 až 100 % svého dluhu. Respondenti se tak postavili i proti zmírnění podmínek oddlužení, které je platné od 1. 6. 2019.

5. PODLE SOUČASNÉ PRÁVNÍ ÚPRAVY PLATÍ ZVÝHODNĚNÍ PRO SENIORY, INVALIDNÍ DŮCHODCE (VE II. A III. STUPNI INVALIDITY) A PRO URČITÉ KATEGORIE MLADISTVÝCH, KTERÍ SE MOHOU ODDLUŽIT JIŽ ZA 3 ROKY. OSTATNÍ DLUŽNÍCI SE ODDLUŽUJÍ V PĚTILETÉ LHŮTĚ. PRO KTERÉ DALŠÍ SKUPINY OSOB V INSOLVENCI JE PODLE VÁS OPODSTATNĚNÉ ZKRÁTIT DÉLKU ODDLUŽENÍ Z PĚTI NA TŘI ROKY?

Podíl respondentů, kteří neví/neumí posoudit tuto otázku činí 16,5 %.

Odpovědi ostatních respondentů vypadají následovně:

MOŽNOSTI ODPOVĚDI	POČET	PODÍL
 ZVÝHODNĚNÍ PRO TYTO SKUPINY OBČANŮ JE DOSTAČUJÍCÍ	444	25,3 %
 PRO VŠECHNY DLUŽNÍKY, PROTOŽE JE TO TAK SPRÁVEDLIVÉ	375	21,4 %
 PRO RODIČE SAMOŽIVITELE	562	32,0 %
 PRO ŽIVNOSTNÍKY	12	0,7 %
 PRO RODIČE SAMOŽIVITELE A PRO ŽIVNOSTNÍKY	21	1,2 %
 PRO NIKOHO, PROTOŽE TŘI ROKY NESTAČÍ K UVĚDOMĚNÍ SI ZÁVAŽNOSTI ZADLUŽENÍ	340	19,4 %
CELKOVÝ SOUČET	1754	100 %

VYHODNOCENÍ OTÁZKY Č. 5

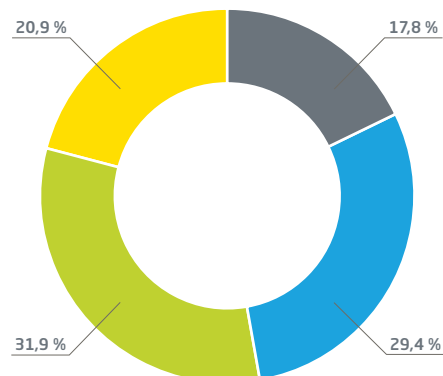
Otázka se týkala názoru na zkrácení oddlužení na tři roky. Odpovědi respondentů byli názorově rozptýlené. Proti zkracování doby oddlužení na tři roky pro další skupiny dlužníků spolu s názorem, že tříleté oddlužení není opodstatněné pro nikoho, se dohromady vyslovilo 44,7 procent respondentů. 32 procent respondentů by podporovalo tříleté oddlužení pro rodiče samoživitele, což lze považovat za důležitý signál pro zákonodárce. S koncepcí připravovaného oddlužení pro všechny dlužníky souhlasí pouze 21,4 procent respondentů.

6. JSTE OBECNĚ PRO ZMÍRNĚNÍ PODMÍNEK DLUŽNÍKŮM V ODDLUŽENÍ, BEZ OHLEDU NA TO, JAK MOC SE TÍM SNÍŽÍ USPOKOJENÍ VĚŘITELŮ (TJ. POMĚRNÁ ČÁST DLUHU, KTEROU ZÍSKAJÍ VĚŘITELÉ ZPĚT)?

Podíl respondentů, kteří neví/neumí posoudit tuto otázku činí 17,4 %.

Odpovědi ostatních respondentů vypadají následovně:

MOŽNOSTI ODPOVĚDI	POČET	PODÍL
 ANO	308	17,8 %
 SPÍŠE ANO	509	29,4 %
 SPÍŠE NE	554	31,9 %
 NE	363	20,9 %
CELKOVÝ SOUČET	1734	100 %

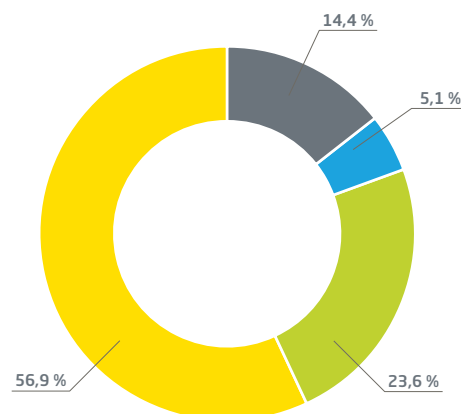
VYHODNOCENÍ OTÁZKY Č. 6

Otázka č. 6 souvisela s obecným názorem respondentů na zmírnění podmínek oddlužení bez ohledu na to, jak moc se tím sníží uspokojení věřitelů. U této otázky bylo v rámci průzkumu největší procento odpovědí respondentů nevím / neumím to posoudit. Pro zmírnění podmínek se vyslovilo 47,2 procent respondentů, proti 52,8 procent. Průzkum byl pořádán v adventním čase, a ve výsledcích se projevila ochota veřejnosti pomáhat lidem v nouzi. Kdyby však byl do otázky uveden odhad předpokládaného uspokojení věřitelů (průměr 6,5 procent z hodnoty dluhů podle expertů Ministerstva spravedlnosti), pak by daleko větší procento respondentů se zmírňováním podmínek nesouhlasilo, jak ukázal průzkum.

7. JAKOU MÁTE VY OSOBNĚ ZKUŠENOST S NEPLACENÍM DLUHŮ A EXEKUCÍ ČI INSOLVENCÍ?

Odpovědi všech respondentů vypadají následovně:

MOŽNOSTI ODPOVĚDI	POČET	PODÍL
 ANO, SÁM JSEM SE DOSTAL DO PROBLÉMU SE SPLÁCENÍM DLUHŮ A EXEKUCÍ ČI INSOLVENCÍ	303	14,4 %
 ANO, SÁM JSEM BYL VĚŘITELEM DLUŽNÍKA, KTERÝ SE OCITL V EXEKUCI ČI INSOLVENCÍ	106	5,1 %
 ANO, NĚKDO V MÉM OKOLÍ MĚL PROBLÉM SE SPLÁCENÍM DLUHŮ A OCITL SE V EXEKUCI ČI INSOLVENCÍ	496	23,6 %
 NE, NEMÁM ŽÁDNÉ ZKUŠENOSTI S DLUHOVOU PROBLEMATIKOU V RÁMCI EXEKUCE ČI INSOLVENCE	1195	56,9 %
CELKOVÝ SOUČET	2100	100 %

VYHODNOCENÍ OTÁZKY Č. 7

56,9 procent respondentů nemá žádnou zkušenost s dluhovou problematikou. Je správné, že byly do otázek v průzkumu zařazeny i odpovědi nevím / neumím to posoudit. Respondenti tak nebyli nuceni odpovídat na otázky, na které neznají odpověď. V návazném podrobném hodnocení vazeb respondentů na jednotlivé odpovědi se bude zkoumat názorové zaměření respondentů jak podle zkušeností s problematikou, tak podle věkových, regionálních či profesních kategorií.

SPOLEČNOST INSOLCENTRUM

InsolCentrum se věnuje aktivitě v oblasti insolvenčních řízení – výzkumu a vzdělávání. Společnost byla založena v roce 2009. Zkušenosti s řízením podniků v krizovém a insolvenčním řízení přivedly zakladatelku společnosti k závěru o nutnosti propojování ekonomických a právních výstupů a také nalézání souvislostí se společensko-politickým kontextem.

Výsledkem činnosti jsou unikátní analýzy ekonomických dat insolvenčních řízení u podnikatelských subjektů i u oddlužení fyzických osob.

Telefon: +420 222 261 401
Mobil: +420 602 176 475

e-mail: insol@insolcentrum.cz
web: www.insolcentrum.cz

Hradecká 3
130 00 Praha 3

